گزارش یک

محمد اسماعیلی

زمان برخورد با مدیران نجومی کی فرا می‌رسد؟!

مسئله حقوق‌های نجومی به نظر می‌رسد مسئله‌ای دست‌چندم و بی‌اهمیت برای دولت یازدهم است چراکه با گذشت نزدیک به ۱۴۰ روز از انتشار اولین فیش غیرمتعارف مدیر دولتی و به رغم درخواست‌های مردمی هیچ‌گونه برخورد قابل توجهی با این افراد صورت نگرفته است.

در مقابل تلاش شده تا جرم این افراد در برداشت غیرقانونی از اموال عمومی موجه القا شود که از جمله آخرین این تلاش‌ها می‌توان به اظهارات وزیر اقتصاد و دارایی در روز گذشته اشاره کرد که در حاشیه بیست و سومین همایش ملی بیمه و توسعه در پاسخ به این سؤال که بررسی‌ها درخصوص پرداخت حقوق‌های نجومی به کجا رسیده است، اظهار داشت: مجموعه اقداماتی که لازم بود در وزارت اقتصاد صورت گیرد تا به حال انجام شده است و علی‌القاعده دیوان محاسبات نتایج را اعلام خواهد کرد.

وی با بیان اینکه اقدامات صورت گرفته تاکنون مورد تقدیر دیوان قرار گرفته است، افزود: اگر کسی تخلف کرده باشد پرونده‌اش به مراجع ذیربط ارجاع شده و در حال رسیدگی است و چنانچه تخلفی باشد برخورد خواهد شد. اما ما کمتر مورد تخلف داشته‌ایم، اکثر دریافت‌ها طبق آیین‌نامه، قوانین و مقررات بود که میزان دریافتی را برای مدیران تعیین کرده بود، بنابراین ما اصالت را بر اصلاح ضوابط و آیین‌نامه‌ها گذاشته‌ایم.

اظهارات وزیر اقتصاد در حالی است که یکی از مواد قانون خدمات کشوری اشعار می‌دارد: «حداقل و حداکثر حقوق و مزایای مستمر شاغلان، حقوق بازنشستگان و وظیفه‌بگیران مشمول این قانون و سایر حقوق‌بگیران دستگاه‌های اجرایی و صندوق‌های بازنشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی هر سال با پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

همچنین تبصره این ماده واحده نیز بیان می‌کند: «سقف حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مستمر نباید از ۷ برابر حداقل حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مستمر تجاوز کند.» بنابراین نمی‌توان اظهاراتی مبنی بر قانونی بودن حقوق‌های نجومی توسط مدیران دولت یازدهم را پذیرفت یا به خلأ قانونی در رابطه با این دریافتی‌ها وقعی نمود چراکه مواد قانون «تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس» و «قانون مجازات اسلامی» نیز رفتار امروز مدیران دریافت‌کننده حقوق‌های نجومی جرم انگاشته شده و بر اساس آن دولت و قوه‌قضائیه با چنین پدیده‌ای که آسیب عمده آن بی‌اعتماد کردن مردم به حاکمیت و کارگزاران است، برخورد لازم را صورت دهند.

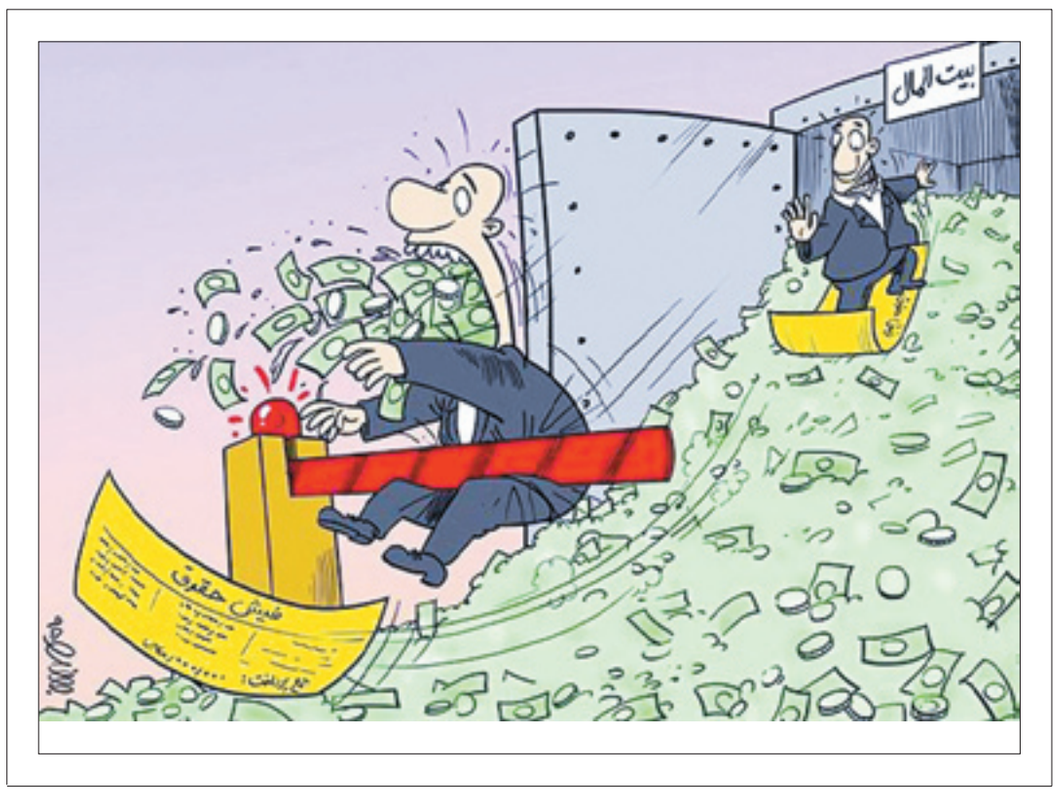

وظیفه قوه قضائیه در باره نجومی‌ها

آنچه مهم است وظیفه‌ای است که قوه‌قضائیه در برخورد با مدیران نجومی بر عهده دارد و براساس قانون باید رأساً به مسئله ورود کرده و بدون توجه به اینکه دولت با مدیران برخورد لازم را صورت خواهد داد یا خیر به وظیفه قانونی خود عمل کند، در همین رابطه اصل ۱۵۶ قانون اساسی مسئولیت قوه‌قضائیه را دراین باره اینگونه بیان می‌کند که قوه‌قضائیه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت و عهده‌دار وظایفی نظیر «احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادی‌های مشروع»، «نظارت بر حسن اجرای قوانین»، «کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمان و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام» است.

در همین اصل قید فوریت مسئله اصلی است به گونه‌ای که احیای حقوق تضییع شده عامه جامعه، نباید مشمول مرور زمان بشود و قدرت بازدارندگی خود را از دست دهد، آنچنان که بسط ید افراد مسئولی که صاحب قدرت هستند، همواره یک مسئله حساس بوده و نیروی زیادی از سوی عقلای جامعه صرف توجیه، مهار و هدایت آن جهت حرکت آن در مسیر مصالح عمومی و منافع ملی شده است.

مهم‌تر اینکه دادستان کشور طبق ماده ۲۲ آیین دادرسی کیفری مبنی بر اینکه «به منظور کشف جرم، تعقیب متهم، انجام تحقیقات، حفظ حقوق عمومی و اقامه دعوای لازم در این مورد، اجرای احکام کیفری، انجام امور حسبی و سایر وظایف قانونی، در حوزه قضایی هر شهرستان و در معیت دادگاه‌های آن حوزه، دادسرای عمومی و انقلاب و همچنین در معیت دادگاه‌های نظامی استان، دادسرای نظامی تشکیل می‌شود»، لزوماً باید مطابق قوانین مبرهن کشور با این صاحبان فیش‌های نجومی برخورد کیفری صورت دهد.

همانطور که اشاره شد اقدام قوه‌قضائیه درباره برخورد با مدیران متخلف باید فوریت داشته باشد چراکه افکار عمومی انتظار دارند برداشت غیرقانونی و نامشروع از اموال عمومی- در هر قالب و با هر توجیهی که باشد – برخورد قاطع و بازدارنده مقام قضایی را به‌دنبال داشته باشد تا نه تنها اعتماد عمومی به حاکمیت اسلامی پا برجا باقی بماند بلکه هیچ مجرمی جرئت دست‌اندازی در بیت‌المال را آن هم با توجیهات غیرقابل پذیرش نداشته باشد.

تمام اینها در حالی است که بر اساس ماده ۵ قانون تشدید مجازات اختلاس و ارتشا و همچنین ماده۵۹۸ قانون مجازات اسلامی فعال مدیران دولتی در باب فیش‌های نجومی جرم‌انگاری شده و براساس آن نه تنها صاحبان حقوق‌های غیرمتعارف اقدامی مجرمانه انجام داده بلکه طبق اصل ۱۵۶ قانون اساسی قوه‌قضائیه بدون توجه به رفتار امروز دولت باید اقدامات اساسی و بازدارنده را در این مورد صورت دهد.

اگر چه همانطور که قوانین کشور رفتار برخی از مدیران دولت یازدهم را جرم‌انگاری کرده با این حال رهبر معظم انقلاب اسلامی در ماه‌های گذشته بارها از مسئولان دستگاه اجرایی و قوه‌قضائیه خواسته تا نسبت به این مجرمان برخورد ضروری قضایی توسط این دو قوه صورت بگیرد، از جمله اینکه معظم‌له در دیدار فرماندهان و مسئولان نیروی دریایی ارتش با اشاره به لزوم پیگیری برنامه‌ها و کارها تا حصول نتیجه و به سرانجام رساندن آنها تأکید و خاطرنشان کردند: «ناتمام ماندن کارها، سؤال و اشکال ایجاد می‌کند و متأسفانه اکنون این وضعیت در بعضی از بخش‌های مختلف کشور دیده می‌شود که از جمله این مسائل موضوع حقوق‌های نجومی است و این موضوع از مسائل مهمی است که نتیجه رسیدگی به آن برای مردم روشن نشد و سؤالات در ذهن مردم باقی ماند»؛ خواسته‌هایی که تا به امروز عملی نشده و همچنان روی زمین مانده است.

حال در چنین شرایطی جامعه انتظار دارد که قوه‌قضائیه براساس قوانین مصرح کشور به «عزل» و «انفصال خدمت»فوری متهمان اکتفا نکرده و مجازاتی مانند «حبس»، «انفصال خدمت دائم» و «رد وجه و مال دریافتی غیرمشروع» را نیز مورد توجه قرار دهد؛ مجازات‌هایی که در ماده ۵ قانون تشدید مجازات اختلاس و ارتشا و همچنین ماده۵۹۸ قانون مجازات اسلامی برای این افراد پیش‌بینی شده است.

چهره

رفتار مجلس در پرونده حقوق‌های نجومی ملاحظه‌کارانه بود

عضو کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی گفت: رفتار مجلس در بررسی پرونده حقوق‌های نجومی ملاحظه‌کارانه بود و بررسی‌های ضعیفی صورت گرفت.

محمدعلی پورمختار در گفت‌وگو با مهر اظهار داشت: رفتار مجلس در بررسی پرونده حقوق‌های نجومی ملاحظه‌کارانه بود و بررسی‌های ضعیفی صورت گرفت. گزارش کمیسیون اصل ۹۰ هم در این خصوص ضعیف بود.

نماینده مردم کبودرآهنگ در مجلس ادامه داد: رئیس دیوان محاسبات نیز گزارشی را بدون اینکه بین نمایندگان توزیع کند، قرائت و اعلام کرد حقوق ۴۰۰ مدیر ارشد و میانی بررسی شده است که تخلفاتی در این زمینه وجود داشته است، اما اسامی این افراد به قوه قضائیه اعلام نشد. پیگیری دیوان محاسبات در بازگشت حقوق‌های نجومی به بیت‌المال نیز ضعیف بود و مبلغ کمی از حقوق‌های نجومی مسترد شده و برخورد با متخلفان نیز ضعیف بوده است. وی با تأکید بر اینکه این ۴۰۰ نفر صلاحیت ادامه خدمت در دولت را ندارند، گفت: باید اسامی این افراد اعلام شود، در این راستا تعدادی از نمایندگان به دیوان محاسبات نامه‌ای نوشته‌اند و منتظر اعلام اسامی این افراد هستند.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ در مجلس نهم اظهار داشت: به رغم قول رئیس‌جمهور مبنی بر پیگیری پرونده حقوق‌های نجومی، دولت تا امروز در این راستا اقدامی انجام نداده است. طرح نمایندگان نیز دچار مسئله سیاسی شد و جناح خاصی اجازه نداد این طرح در صحن علنی تصویب شود.

وی تصریح کرد: نمایندگان مجلس توقع دارند اعضای کمیسیون اصل ۹۰ با توجه به نارضایتی رهبر انقلاب از روند بررسی پرونده حقوق‌های نجومی، آن را رها نکنند و اجازه ندهند به مرور زمان به فراموشی سپرده شود.

رئیس‌جمهور برای بررسی اقدام در برابر نقض برجام به مجلس بیاید

نماینده مردم مرند و جلفا در مجلس گفت که بهتر است رئیس‌جمهور برای بررسی اقدام متقابل در برابر نقض برجام توسط امریکا به مجلس بیاید.

محمد حسن‌نژاد در گفت‌وگو با خانه ملت، در خصوص تصویب تمدید قانون تحریم‌های ۱۰ ساله علیه جمهوری اسلامی ایران در سنای امریکا و تناقض این موضوع با برجام، اظهارداشت: مقام معظم رهبری و افراد بابصیرت می‌دانستند و بارها عنوان کردند که امریکایی‌ها قابل اعتماد نیستند که این موضوع مشخص هم بود. وی افزود: در حال حاضر باید به این موضوع بیندیشیم که چه کاری انجام دهیم تا این همه امتیاز که داده‌ایم ولی آنها نمی‌خواهند امتیازی بدهند، نتیجه بهتری را به‌دست آوریم. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: برخی از نمایندگان به دنبال ارائه طرح سه فوریتی هستند و برخی نیز استیضاح وزیر امور خارجه را خواستار شده‌اند، به‌نظر من وقت مناسبی برای دعوا نیست. من از ابتدا مخالف مذاکرات هسته‌ای بوده‌ام ولی باید واقع‌بین باشیم، آقای ظریف که کشور را تحریم نکرده بلکه امریکا کشور را تحریم کرده است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: در این فضا به جای درگیری داخلی باید فضایی را ایجاد کنیم تا پس از اندیشیدن تدابیر لازم بهترین اقدام را در واکنش به تصمیم سنای امریکا انجام دهیم. حسن‌نژاد بیان کرد: بهتر است رئیس‌جمهور برای بررسی این موضوع به مجلس بیاید، زیرا بر اساس قانونی که در مجلس شورای اسلامی وضع شده، اقدام متقابل باید تحت نظر شورای عالی امنیت ملی انجام شود که رئیس آن آقای روحانی است. ابتدا باید منافع ملی را تضمین کنیم، بعد از آن اگر لازم بود با افرادی که کم‌کاری کرده‌اند برخورد کنیم.

تمدید تحریم‌های «ISA» نقض تفکر اعتماد به امریکاست

عضو تیم سابق مذاکره‌کننده هسته‌ای با بیان اینکه تمدید تحریم‌های ISA قبل از نقض برجام، نقض تفکر اعتماد به امریکاست، گفت: دشمنی اخیر امریکا مهر بطلان بر تفکر کدخداباوران است.

علی باقری در گفت‌وگو با فارس، درباره تمدید تحریم‌های ایران در سنای امریکا اظهار داشت: قطعاً تمدید تحریم‌های موصوف به ISA نقض برجام است، اما نقض برجام پدیده جدیدی نیست، چراکه امریکا طی چندماه اجرای برجام، بارها توافق مورد قبول خود را نقض کرده است. عضو تیم سابق مذاکره‌کننده هسته‌ای افزود: برجام مولود اعتماد و اتکا به بیگانه بود، لذا نقض عهد مکرر امریکا باید کدخداباوران را به واقع‌بینی رهمنون کند و بپذیرند که اتکا به نقطه‌های خیالی نمی‌تواند مشکلات کشور را حل کند بلکه کلید حل مشکلات، اعتماد به مردم و اتکا به توانمندی‌های داخلی است.

باقری با بیان اینکه عده‌ای اتکا به بیگانگان را کلید گشاینده همه مشکلات معرفی کردند، افزود: امروز باید همه با اتکا به توانمندی‌های ملی حول رهنمودهای رهبر معظم انقلاب مجتمع شوند و پرچم اعتماد به امریکا را که نماد سیاست خارجی کدخداباوران است به آتش بکشند. وی گفت: محدود کردن دامنه دشمنی‌های امریکا به موارد مربوط به نقض برجام یک خطای راهبردی است، چراکه ملاک سنجش رفتار امریکا در قبال ملت ایران برجام نیست، بلکه منافع ملی و عزت ملت ایران است که شاقول تعیین رفتار امریکا در قبال جمهوری اسلامی است. دشمنی‌های امریکا علیه ملت ایران که به بهانه‌های گوناگون از جمله نقض حقوق بشر یا حمایت از مقاومت یا استحکام توان دفاعی جمهوری اسلامی ایران نیز بروز و ظهور می‌یابد، نشان‌دهنده غیرقابل اعتمادبودن این دشمن زبون ملت ایران و نیز مهر بطلان بر تفکر کدخداباوران است.

بیانیه

بیانیه دادسرای ویژه روحانیت قم درباره حکم احمد منتظری

انتشار اسناد سری نظام و تلاش برای تطهیر منافقین قابل اغماض نیست

روابط عمومی دادسرای ویژه روحانیت قم، پس از اعلام حکم دادگاه بدوی احمد منتظری به اتهام اقدام علیه امنیت ملی از طریق انتشار اسناد محرمانه و برخی شایعه‌پراکنی‌ها در این زمینه، بیانیه‌ای صادر کرد.

در این بیانیه آمده است:در پی صدور حکم دادگاه بدوی در خصوص آقای احمد منتظری و انتشار متن آن در فضای مجازی توسط نامبرده، موارد ذیل جهت اطلاع مردم بصیر و انقلابی اعلام می‌گردد:

۱- نامبرده به اتهاماتی از جمله اقدام علیه امنیت ملی و افشای اسناد سری و فعالیت تبلیغی علیه نظام اسلامی از طریق مصاحبه با رسانه‌های ضد انقلاب و متعاقب صدور کیفرخواست از سوی دادسرای ویژه روحانیت قم در شعبه پنجم دادگاه بدوی آن حوزه قضایی محاکمه و محکومیت یافته است، دادنامه صادره در خصوص یادشده قابل اعتراض در دادگاه تجدید نظر خواهد بود.

۲- اقدام علیه امنیت ملی کشور، انجام مصاحبه و انتشار اسناد سری نظام از سوی متهم و همچنین تلاش برای تطهیر و مظلوم جلوه دادن منافقین ضد بشر، آن هم در زمانی که سرکردگان جلاد و خونریزشان در زیر چتر حمایت رژیم سفاک و جنایتکار آل‌سعود در حال طراحی نقشه‌های شوم درجهت اهداف پلید خود علیه کشور هستند از سوی هرشخص و جریانی قابل اغماض نیست.

۳- موضع‌گیری و محکومیت اقدام احمد منتظری توسط دلسوزان نظام، اعم از شخصیت‌ها و جریان‌های مختلف سیاسی از همدلی و اتحاد گروه‌های مختلف در دفاع از آرمان‌های امام راحل و نظام اسلامی حکایت داشت.

از سوی دیگر تکرار این فتنه‌انگیزی‌ها و تلاش‌های منافقانه بازماندگان باند مهدی هاشمی معدوم که در پرونده سیاه‌شان در کنار منافقین کوردل، دستشان به خون مردم بی‌گناه آلوده است، حکایت از آن دارد که این اقدام درادامه نفوذ جریان نفاق و بعد از گذشت ۲۷ سال با هدف انتقام‌گیری از امام راحل (ره) شکل گرفته و اعلام مواضع آشکار فراریان ضد انقلابِ خارج‌نشین و صدور بیانیه رسمی از سوی سازمان منافقین در حمایت آشکار از متهم طی روزهای اخیر، حکایت از اهداف پشت پرده و مشترک آنان دارد.

۴- متعاقب صدور در رأی دادگاه بدوی، نامبرده و بعضی افراد معلوم‌الحال با موج‌آفرینی و اتهام‌زنی درصدد مظلوم‌نمایی و توجیه اقدامات مجرمانه خود علیه ارکان نظام و امنیت ملی برآمده‌اند، بدیهی است این مجموعه قضایی براساس رسالت قانونی و بدون در نظر گرفتن فشارها و فضاسازی‌ها با هرگونه اقدام و جوسازی علیه نظام و انقلاب برخورد قاطع خواهد نمود و اقدامات و فتنه‌انگیزی‌های اخیر را نیز با رصد اطلاعاتی تحت نظارت داشته و قاطعانه مورد رسیدگی قضایی قرار خواهد داد.

گفتنی است پیرو پخش فایل صوتی آیت‌الله منتظری درباره اعدام‌های تابستان ۱۳۶۷ (دارای طبقه‌بندی سری) توسط احمد منتظری و فضاسازی‌های بعدی پیرامون آن در دفاع از گروهک تروریستی منافقین، احمد منتظری به دادگاه احضار و به ارائه دفاعیه پرداخت و دادسرای ویژه روحانیت قم حکم دادگاه را به وی ابلاغ کرد. آن گونه که کانال تلگرامی احمد منتظری نوشته «بر اساس این حکم آقای احمد منتظری به اتهام اقدام علیه امنیت ملی به تحمل ۱۰ سال حبس تعزیری و به جهت انتشار فایل صوتی دارای طبقه‌بندی سری به تحمل ۱۰ سال حبس تعزیری و به اتهام تبلیغ علیه نظام به تحمل یک سال حبس تعزیری جمعاً به تحمل ۲۱ سال حبس تعزیری محکوم شده است، لکن با توجه به ارزش و حرمت خون برادر شهیدش و با عنایت به سن و سال و وضعیت خاص وی و فقد سابقه محکومیت کیفری، با احصای میانگین حداقل و حداکثر مجازات‌ها در مقام اجرا فقط شش سال از حبس‌های مورد حکم اجرا می‌گردد و نظر به اینکه مجموع اقدامات متهم خلاف شأن روحانیت تشخیص داده شد، متهم را به خلع لباس روحانیت محکوم می‌نماید و با توجه به انتساب به خانواده شهید، خلع لباس ایشان به مدت سه سال تعلیق می‌گردد. این حکم تا ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ، قابل تجدیدنظرخواهی در محاکم دادگاه ویژه روحانیت می‌باشد.»

گزیده خبر

امروز به هیئت رئیسه تحویل داده می‌شود

طرح دوفوریتی برای مقابله با بدعهدی امریکا در اجرای برجام

رئیس کمیته هسته‌ای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، از تدوین طرح دوفوریتی برای مقابله با بدعهدی امریکایی‌ها در اجرای برجام خبر داد.

مجتبی ذوالنوری در گفت وگو با خانه ملت، در واکنش به تمدید قانون تحریم‌های ۱۰ ساله علیه ایران در سنای امریکا، گفت: قانون «ISA» در واقع اصلاح شده قانون داماتو در سال ۱۹۹۶ در ایالات متحده است که این قانون در مجلس نمایندگان و سنای امریکا در دوران ریاست جمهوری کلینتون به تصویب رسید، البته در گام نخست عنوان این قانون «ILSA» بود و تحریم‌های ۱۰ ساله برای دو کشور ایران و لیبی عملیاتی شد.

نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: از طرف دیگر در سال ۲۰۰۶ قانون «ILSA» مورد اصلاح قرار گرفت و کشور لیبی از این تحریم‌ها حذف شد و مدت اعتبار اجرایی آن تا سال ۲۰۱۶ بود.

وی با بیان اینکه تمدید قانون «ISA» مغایر با توافق هسته‌ای است، افزود: براساس بند ۲۶ این توافق، امریکا نباید تحریم‌های گذشته را تمدید کند و تحریم‌های هسته‌ای به کلی برداشته خواهد شد، همچنین در ضمیمه ۲ برجام به صراحت نوع تحریم‌هایی که باید از سوی ایالات متحده برداشته شود ذکر شده است، از این رو تمدید تحریم‌ها به معنای وضع تحریم‌های جدید علیه ایران است.

ذوالنوری ادامه داد: تمدید قانون «ISA» خلاف نص صریح برجام است، زیرا توافق هسته‌ای مانند یک معامله است و جمهوری اسلامی به تمام تعهدات خود در این راستا عمل کرده است، اما طرف مقابل با عدم لغو تحریم‌ها عملاً این توافق را نقض کرده است، بنابراین دولت جمهوری اسلامی باید نسبت به این مسئله اقدام متقابل صورت دهد. این نماینده مردم در مجلس دهم، بر تدوین طرح دوفوریتی برای مقابله با بدعهدی امریکایی‌ها در اجرای برجام تأکید کرد و گفت: این طرح امروز با امضای نمایندگان به هیئت رئیسه تحویل داده می‌شود که بر اساس آن دولت ملزم به اجرایی کردن قانون اقدام متقابل و متناسب دولت در اجرای برجام شده، همچنین دولت مکلف است تحریم‌های برجامی را کاملاً نادیده گرفته و در جهت توسعه فناوری هسته‌ای بر اساس NPT اقدام کند. رئیس کمیته هسته‌ای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، ادامه داد: افزایش درصد غنی‌سازی به میزان مورد نظر کشور، افزایش سانتریفیوژهای منصوب و پیشرفته برای افزایش میزان غنی‌سازی و پایبند نبودن به ذخیره‌سازی اورانیوم تا ۳۰۰ کیلو، افزایش ذخایر آب سنگین به میزان مورد نیاز کشور و برگرداندن راکتور آب سنگین اراک به حالت قبلی بخشی از محورهای این حوزه است.

رصد

از پل که گذشت...

کیهان

کیهان که طی سه سال گذشته بارها روند مذاکرات هسته‌ای و عملکرد تیم مذاکره‌کننده کشورمان را نقد کرده پس از تمدید ۱۰ ساله قانون «ایسا» توسط سنا بار دیگر اقدامات گذشته دولت یازدهم را مورد انتقاد قرار داد و نوشت: آن همه بزرگنمایی دولتمردان درباره برجام و این همه ناسزا که نثار منتقدان شده است را با نتیجه امروز برجام مقایسه کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که دولت در هر دو مورد با اشتباه فاحشی روبه‌رو بوده است. دولت از دست‌داده‌های برجام را دستاورد تلقی کرده و هشدار منتقدان دلسوز را به حساب دشمنی با دولت نوشته است! اقدام اخیر امریکا در تمدید ۱۰ ساله تحریم‌های ضدایرانی نقض آشکار برجام است. اثبات این واقعیت را که امریکا قابل اعتماد نیست، باید اصلی‌ترین دستاورد مذاکرات دانست. در پیدایش نتیجه تلخ برجام و دستاورد تقریباً هیچ آن که امروزه با آن روبه‌رو هستیم، نمی‌توان برخی از مسئولان، مشاوران و از جمله نمایندگانی که با عجله و در فاصله ۲۰ دقیقه‌ای اجرای آن را بدون توجه به گزارش مستند کمیسیون ویژه بررسی برجام تصویب کردند، بی‌تقصیر دانست.

■■■

برجام نقض نشده است!

شرق

بر خلاف روزنامه کیهان برخی از روزنامه‌های زنجیره‌ای وابسته به جریان تجدیدنظرطلب تلاش کردند با ارائه توجیهاتی غیرقابل قبول اینگونه وانمود کنند که برجام نقض نشده و می‌توان از شکست زودهنگام آن جلوگیری کرد، به عنوان نمونه شرق با استناد قرار دادن اظهارات برخی سیاستمداران امریکایی می‌نویسد: مقامات ایرانی در حالی از نقض برجام سخن می‌گویند و درباره واکنش مناسب به آن فکر می‌کنند که برخی در امریکا اساساً تمدید تحریم‌های مذکور را نشانه نقض برجام نمی‌دانند، برای مثال یک مقام کاخ سفید که نامش فاش نشده به رویترز گفته است: «ما فکر نمی‌کنیم تمدید قانون تحریم‌های ایران ضرورتی داشته باشد و معتقد نیستیم که تمدید دقیق آن توافق هسته‌ای را نقض خواهد کرد.» براساس برجام باید همه تحریم‌هایی که به بهانه برنامه هسته‌ای ایران وضع شده بود، لغو شود و امریکایی‌ها اکنون می‌خواهند تحریم‌های حقوق‌بشری و آن گروه از تحریم‌ها که به بهانه برنامه موشکی ایران و تروریسم اعمال شده به قوت خود باقی بماند، برای مثال «میتچ مک کونل»، رهبر اکثریت سنا مدعی شده «به دلیل فعالیت‌های تهاجمی ایران و تلاش دولت ایران جهت اعمال نفوذ بیشتر در منطقه، این تحریم‌ها ضروری است. از دولت ترامپ و کنگره جدید انتظار می‌رود که در سیاست‌های کلی در قبال ایران تجدیدنظر کنند.»

■■■

آتش‌بس نفتی تهران- ریاض

اعتماد

اعتماد بدون اشاره به این مسئله که تولید نفت ایران به دوران قبل از روی کارآمدن دولت روحانی رسیده، کاهش صادرات نفت کشورمان را یک بازی برد - برد برای ایران و عربستان می‌داند: ایران و عربستان سعودی به تفاهم دست پیدا کردند اما در این حصول تفاهم دستان نه چندان پنهانی بود که دو کشور را متقاعد به این راهبرد برای خروج از بن‌بست کرد... ایران و عربستان سعودی در وضعیت رابطه صفر دیپلماتیک به سر می‌برند. دعواها بر سر پرونده‌های متعدد منطقه‌ای راه خود را به روابط دوجانبه هم باز کرده است. اختلاف‌ها جای خود را به گره‌های کور داده‌اند و در حال حاضر نیز فضای بی‌اعتمادی میان مقام‌های دو کشور به اندازه‌ای است که گشایش دیپلماتیکی در کوتاه‌مدت در رابطه دوجانبه قابل تصور نیست. هرچند در برخی محافل آنچه در نشست روز چهارشنبه رخ داد به شکست عربستان تعبیر می‌شود اما تجربه توافق‌های مانای منطقه‌ای و بین‌المللی می‌گوید که راهبرد برد- برد برای تمام بازیگران درگیر در یک بحران یا پرونده است که می‌تواند به خروج از بن‌بست منتهی شود.

■■■

شکوه دیپلماسی در پیروزی برجام منطقه‌ای

ابتکار

ابتکار در هفته‌ای که مهم‌ترین پرونده دولت که همان برجام است نقض شد و عملاً خیالی بودن دستاوردهای آن آشکار شد سخن از شکوه دیپلماسی آن هم در موضوع منطقه‌ای! به میان آورده، گویی که رویکرد دولت توانسته همه مشکلات کشور را مرتفع کند: التهاب‌ها خاتمه یافت. خاورمیانه به تعامل و مدارا لبخندی گوارا زد. ایران پیروز میدان شد. ۳۰ نوامبر ۲۰۱۶/دهم آذر ۱۳۹۵ روزی است که بر تارک تاریخ صنعت نفت ایران و جهان خواهد درخشید. نه فقط از آن روی که تصمیمی حیرت‌انگیز و غافلگیرانه در حوزه نفت در این روز به یاد ماندنی اتخاذ شد بلکه بیشتر از آن جهت که یک بار دیگر هنر دیپلماسی و مردان بزرگ مذاکره را در گشایش کارهای پیچیده و سخت نمودار ساخت. مردان بزرگی از جنس تدبیر و امید که می‌توانند نشاط و شادمانی و حیات و سرزندگی را نه فقط برای ملت خود که برای یک دنیا به ارمغان آورند. همچون آخرین روزهای پرالتهاب مذاکرات برجام، جهان یک بار دیگر دچار اضطراب شد... معجزه رخ داده در این روز آن بود که تمام کشورهای عضو اوپک و حتی تولیدکنندگان مؤثر خارج از اوپک به کاهش تولید روزانه خود تن دادند.